בס"ד

עלון 726
דר שבועי

חכמה ומוסר

מקור הברכה

עלון בעניני פרשת השבוע, מוסר, הלכה, ואגדה. בראשות הרה"ג **אברהם טוויל הכהן** שליט"א ראש הישיבה הגבוהה לבוגרי ישיבות קטנות מצטיינים וכולל אברכים - **"חכמה ומוסר"**. פעיה"ק רכסים ת"ו, רח' התאנה 2 טל' - 9847363 - 04.

פרשת: שמיני.

"סכנה:"כסף מלוכלך"

הגמרא מספרת (סנהדרין פרק חלק) כי בימי אלכסנדר מוקדון באו המצרים בתלונה על עם ישראל על כך שביציאתם ממצרים לקחו מהם כסף וממון רב ולא החזירו זאת, על כן, הם דורשים מיד סכומי כסף עצומים בתמורה.

באו ישראל לפני המלך אלכסנדר והשיבו לו: "הממון שקיבלנו מהם הינו ממון השייך לנו, שהרי עבדנו למענם במשך 420 שנה והם לא שילמו לנו על כך מאומה, אם כן יהא כסף זה שלקחנו כשכר על עבודתנו."

שמע זאת המלך והסכים עם ישראל, שאכן הממון שלקחו מהמצרים היה מגיע להם בדין ואין עליהם תביעה. על כל כסף שמשיג האדם שלא ביושר, אמר מרן הרב אליישיב זצ"ל, כי אין בו ברכה, והוא עלול להתבזבז אח"כ על תרופות וטיפולים. כך כסף שמעורב בו מריבה ומחלוקת, אין בו ברכה ועתיד לצאת על בעיות."

סיפר הרה"ג ליאור גלזר שליט"א את המעשה המדהים הבא: "התקשר אליי לפני זמן מה אברך יקר וירא שמיים מהעיר 'אלעד'. בכל פעם שהלה מגיע עם אשתו לבית הוריה, היה לחמיו שמחה מיוחדת באותה שבת מדברי התורה והשירה. למרבה צערו, בניו לא בחרו בדרך זו, והחליטו להשקיע את כל ראשם ומאווים בעסקים ובכסף.

והנה, אב המשפחה שחש כי יומו האחרון קרב, קרא לבתו עם בעלה האברך ואמר להם: "דעו לכם, כי מכם יש לי את הנחת רוח הגדול ביותר, ועל כן אני מוריש לכם את כל כספי וירושתי, מפני שזו הזכות הגדולה ביותר עבורי אחר פטירתי." על פי דין אין הבת יורשת, אך אם האב נתן לבת את כסף הירושה בעודו חי – הירושה מגיעה לה על פי דין. ₪ 3,500,00 היה הסכום שהוריש האב אחר פטירתו.

והנה, אחר הפטירה, הגיעו הבנים לחלוק בירושה, אך להפתעתם הם מגלים כי האב מסר את כל הכסף לאחותם הנשואה לאברך. האחים לא הסכימו לכך ואילצו אותה להתחלק איתם בירושה. האחות, שידעה כי נהגה ע"פ דין, לא התייחסה בהתחלה, אך אז האחים החלו לנקוט בפעולות קשות באחד הימים, היא מקבלת מכתב מהאחים, בו כתוב כי אם לא תעביר להם את כל הכסף מיד, הם מאיימים כי בעלה או ילדיה יצטרכו לשלם על כך בחייהם.

האחות הראתה זאת לבעלה בפחד ולא האמינה כי אחיה יכולים להגיע לרמה שכזו. בעלה, שהינו אדם ירא שמיים, פנה אליה ואמר לה: "הקשיבי, אשתי היקרה, אינני חפץ בכל המחלוקת והסכסוך הרב הזה. יודע אני כי כסף שיש בו מריבה ומחלוקת – אין בו ברכה. על כן, אני מוותר על כל הכסף ומאמין שה' יתן לנו את המגיע לנו." האשה שראתה את עוז רוחו של בעלה, הסכימה אף היא לכך ובלבד שישרור השלום.

האחים נטלו את הכסף, בלי לתת לה שקל אחד. והנה, לא עוברים ימים ספורים, והזוג מקבל טלפון מקבלן גדול. מה קרה? לפני שנים רבות, כאשר התחתנו, אחד הדודים, שהינו עשיר גדול, שמח בשמחתם ועשה להם הפתעה... הוא קנה להם דירה צמוד לבית – מעריב' בת"א. האיזור אינו ראוי כל כך למגורים, אלא הינו יותר תעשייתי, ועל כן קנה להם הוא שם דירה קטנה בשווי של ₪ 800,000, והדירה נותרה נטושה שנים.

והנה, מתקשר אותו קבלן שגילה כי הדירה בבעלותם, ואמר כי חפץ הוא לקנות את כל המגרש שבאיזור 'בית מעריב' עם כל הדירות שבו על מנת להקים פרויקט גדול. וכמה הוא מוכן להציע על הדירה שלהם?... מחיר הדירה עלה מאז והכפילה את עצמה פי שלש, כעת הוא מוכן לשלם על הדירה... ₪ 3,500,000 בדיוק!

בני הזוג היו המומים. הם הסכימו לרכישה ונדהמו לראות כיצד אותו סכום שויתרו עליו בצורה של מחלוקת, קיבלו בצורה כשרה וטהורה." כמאמר הפתגם: "תוותר על כסף מלוכלך - תקבל כסף מהמלאך." כסף שיש בו מחלוקת – אין בו ברכה! אם תוותר למען השלום – תראה כי משמיים, מה ששייך לך – תקבל.

פרשת: תזריע-מצורע.

"גילוי אליהו הנביא"

ידוע ומפורסם הדבר כי במשך כל הדורות של עם ישראל היו אנשים מיוחדים שזכו לגילוי אליהו הנביא. המלבי"ם הקדוש מסביר כי כיוון שאליהו הנביא עלה בסערה השמימה ולא מת, על כן עד ימינו אנו, נשלח אליהו הנביא משמיים להעביר עזרה ומסרים מיוחדים לאנשים בודדים, לפי מעלת מעשיהם, כפי שראינו בתלמוד ובמדרשים שהיה אליהו הנביא מתגלה לכמה תנאים ושולח להם מסר מהשמיים.

אך השאלה המרכזית היא: כיצד זוכים לגילוי אליהו הנביא?... מה יעשה אדם שיזכה לגילוי שכזה?... הרי לפנינו התשובה - סיפר הרה"ג ר' יצחק זילברשטיין מעשה מופלא שאירע עם הגאון הצדיק, ר' אריה לוין, אותו שמע במו אוזניו מפיו של גיסו, מרן הרב חיים קנייבסקי שליט"א: "ר' אריה לוין היה ידוע לכל כבעל צדקה וחסד גדול מאד, מלבד שקידתו בתורה והעמדת התלמידים הגדולה אשר בה עסק. היה הוא מעודד נשברי לב, עוזר ליתומים ואלמנות ואף היה דואג לאסירי בית הכלא. אחד מהתפקידים שנטל על עצמו היה לאסוף כספים ולחלקם ליתומים ואלמנות בכדי שלא ירעבו ללחם, ויוכלו לחיות בכבוד.

מעשה הצדקה הגיע לשיאו בימי ניסן, בעת אשר אסף סכומי עתק לצורך 'קמחא דפסא' לנזקקים ושבורי יום. היתה בידו רשימה ארוכה של נזקקים ומסכנים, שאף במשך השנה לא הצליחו לכלכל את ביתם, וקל וחומר בימי חג הפסח. כאשר קיבלו ממנו את המעטפה היו מרגישים בכך ישועה של ממש, והודו לו בכל ליבם.

והנה, שנה אחת, בזמן מלחמת העולם השניה, המצב בארץ היה קשה, ואף העשירים והגבירים הרגילים לתת את תרומתם היו במצוקה כלכלית ולא יכלו לעזור לו כהרגלו בנתינת צדקה לפסח. ר' אריה לוין לא התייאש ועבר מבית לבית על מנת לאסוף

ההמשך בעמוד הבא.

אסור לעיין בעלון זה בשעת התפילה, נא לשמור על קדושת העלון (גניזה).

שמיני

שבת מברכין, אין אומרים 'צדקתך' בשבת זו.

* **מפטירין:** ויסף עוד שמואל ב' ו'.
* אבות פרק א'.
* השבת ט' לעומר.
* ראש חודש אייר יחול א"ה, בימים שישי ושבת, שבשבוע הבא.
* המולד: יום חמישי שעה: 15:08 ו - 13 חלקים.

זמני הדלקת נרות שבת

כניסת השבת

חיפה : 6 : 38

תל אביב : 6 : 47

ירושלים : 6 : 28

יציאת השבת

חיפה : 7 : 48

תל אביב : 7 : 48

ירושלים : 7 : 45

ר"ת חיפה : 8 : 26

ר"ת תל אביב : 8 : 26

ר"ת ירושלים : 8 : 28

תזריע-מצורע

השבת ב' דראש חודש.
מוציאין ב' ספרים.
אין אומרים 'צדקתך' בשבת זו.

* **מפטירין:** השמים כסאי שעיה ס"ו.
* השבת קוראים באבות, בפרק ב'.
* ט"ז לעומר.

זמני הדלקת נרות שבת

כניסת השבת

חיפה : 6 : 44

תל אביב : 6 : 51

ירושלים : 6 : 33

יציאת השבת

חיפה : 7 : 54

תל אביב : 7 : 53

ירושלים : 7 : 50

ר"ת חיפה : 8 : 33

ר"ת תל אביב : 8 : 32

ר"ת ירושלים : 8 : 34

עמוד התפילה...

* אי"ה **מדי יום מתקיים מנין בשחרית יחד עם בחורי הישיבה הגבוהה בוגרי ישיבות קטנות מצטיינים.**
הצבור היקר והקדוש מוזמן.
קורבנות ב: 6.55. ישתבח ב: 7.30.
* **וכן מדי שבת, קורבנות ב: 7.15.**

אבות-ובנים

אי"ה מדי שבת קודש, אחר תפילת מנחה בשבת קודש, מתקיים לימוד של **אבות ובנים** בבית מדרשנו,
הצבור הקדוש מוזמן לטעום ולהגדיל תורה ולהאדירה.

בס"ד, שיעור תורה בקרית חיים...

כמו כן, הננו שמחים להודיע לציבור הקדוש, שמתקיים שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה שליט"א מדי שבוע ביום שני בקרית חיים מערבית ברח' אברבנאל (בבית הכנסת הלבן-הקרוב לים) בהלכות תפילה, מספר בן איש חי, בשעה 19.45 בערך.
הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.

רואים ישועה והצלחה!!!

המעוניינים לתרום לאחת מסעודות **הישיבה - לעלוי נשמת נפטרים, לרפואה, להצלחה, לזווג הגון, לזרע של קיימא או הצלחה בכל הענינים, התרומה לישיבה** בסך - 200 ש"ח.
ויהי רצון שבזכות החזקת התורה הקדושה, שתברכו בכל מילי דמיטב. לתיאום בט"ל: 9847363 - 04.
או דרך בנק הדואר, מס' החשבון בבנק הדואר - 2598156.

זמני התפילות והשיעורים בימי החול לציבור הקדוש.

אי"ה, בבית מדרשנו מתקיים מדי יום בשחרית תפילה כותיקין. להלן זמני הנץ החל משבת
"שמיני, תזריע מצורע"

יום	עלות השחר	טליתין/ ותפילין	נץ
ש	4:55:00	5:18:00	6:10:45
א	4:53:30	5:16:45	6:09:30
ב	4:52:15	5:15:30	6:08:15
ג	4:50:45	5:14:15	6:07:15
ד	4:49:30	5:12:45	6:06:00
ה	4:48:00	5:11:30	6:04:45
ו	4:46:45	5:10:15	6:03:45
ש	4:45:15	5:09:00	6:02:30
א	4:44:00	5:07:45	6:01:30
ב	4:42:45	5:06:30	6:00:30
ג	4:41:30	5:05:15	5:59:15
ד	4:40:00	5:04:00	5:58:15
ה	4:38:45	5:03:00	5:57:15
ו	4:37:30	5:01:45	5:56:15

השיעור בכולל ערב לקהל הקדוש.

* שיעור הכנה

מ: 21.00 - 20.30.

* ומהשעה:

22.00 - 21.00

שיעור ע"י מורנו ראש הישיבה, במסכת: מועד קטן

אחר תפילת שחרית **שיעור בהלכה** ע"י מורנו ראש הישיבה **בהלכות ספר - תורה.**

מנחה: 18.20.
ערבית ראשונה: 19.30.
ערבית שניה: 22.00

משל ונמשל...

"ואת החסידה" (ויקרא יא, יט).

"ולמה נקרא שמה חסידה, שעושה חסידות עם חברותיה במזונות" (רש"י).

חסד שנעשה ע"י גזל - אינו חסד.

כאשר שהה **רבי נפתלי טרופ** ברוסיה הוא ראה את התוצאות הקשות ביותר של המהפכה הקומוניסטית.

לפי שיטתם כולם שווים, ויש לאפשר גם לעניים העמלים לקבל שכר ולחיות כראוי ובשווה לאחרים. אולם למעשה, עיקר עסקם של אותם מהפכנים היה גזל.

בשם המהפכה הם גזלו וחמסו את כספם של העשירים ובעלי הממון. הם התנפלו עליהם ורוששו אותם כליל ואף הצדיקו את עצמם בטענה שהם פועלים בשם הצדק והיושר.

עפ"י מה שראו עיניו, הסביר **רבי נפתלי טרופ** את דברי הפסוק האומר שהחסידה היא עוף טמא. רש"י הביא בשם חז"ל: למה נקרא שמה חסידה שעושה חסידות עם חברותיה במזונות, ונשאלת השאלה: אם היא עושה חסד עם חברותיה, מדוע היא נחשבת לעוף טמא?

וביאר רבי נפתלי שהמזונות אינם שלה. היא חומסת אותם משל אחרים, ואם כן אין מעשה זה נחשב כמעשה חסד שיהפוך אותה לעוף טהור.

שיעור מוסר מרבי יום ט"ו מורנו ראש - הישיבה והכולל,
בס"ד: 18.25. הציבור היקר והקדוש מוזמן להגדיל תורה ולהאדירה.

מכותלי בית המדרש בימי שישי ושבת

* **ביום שישי בבוקר** שיעור עם מורנו הראש ישיבה מהשעה: 11.15 - 13.20 במסכת **מנחות**, ואחרי כן תפילת מנחה.
* **בליל שבת** שיעור בשעה: 21.30 - 22.30.
* **וביום השבת:** אחרי תפילת הנץ מתקיים שיעור בהלכה - בהלכות תפילין סימן **ל"ב**, עם הסברים למעשה ע"י מורנו ראש הישיבה (קידושא רבה אחר התפילה).
* **בשבת** בין השעות: 15.30 - 17.00 - שיעור כחצי שעה - חומש עם פירוש **הרמב"ן, ואח"כ שיעור בהלכה**, ע"י מורנו ראש הישיבה. ואחרי כן בשעה 17.00 תפילת מנחה.

הציבור הקדוש מוזמן על מנת להגדיל תורה ולהאדירה.

דבר המערכת.

לכל אחינו "בית ישראל" עליה בתורה ויראת שמים, וקיץ בריא ושמח.

המעוניינים לזכות לתרום ל"זכוי הרבים", ע"י הוצאת עלון זה לאור, ע"י תרומה לישיבה בסך- 200 ש'. עם אפשרות לפרסום, לעלוי נשמת או להצלחה בכל הענינים, או בחסות שתפורסם. אפשר לצור קשר עם המערכת בט"ל- 0527-182434
המעוניינים לתרום להחזקת המוסדות: מס' חשבון בנק הדואר– 2598156 תזכו למצוות.

על מנת לאסוף פרוטה אחר פרוטה לצורך אותם מסכנים, אך משמיים לא עלה בידו לארגן אלא סכום מועט ביותר, אשר לא יספיק כמעט כלל.

מה עושים? עוד שבוע ימים, חג הפסח, ועשרות יתומים ואלמנות שאין להם במה לעשות את החג ידפקו בדלתו ויתחננו לקבל את דמי החג שהגיעו לסכומי עתק, ובידיו אין מאומה. ידע ר' אריה לוין שהכתובת היחידה היכולה להושיע ולהציל היא רק התפילה לבורא העולם, אשר בידו הכל, והוא המושל בכל ויכול לדאוג לו לכל הסכום בזמן כה קצר. ירד ר' אריה לוין אל הכותל המערבי, נשכב על אחת מאבניו ופרץ בבכי ובתחנונים: "אנא אבי ובוראי, עשה למען יתומים ואלמנות ושלח לנו ישועה כספית על מנת שנוכל לשמח אותם בחג, כי אם לא תושיענו יכולים הם חלילה לשבת רעבים וחסרי כל בביתם בחג הקדוש."

כך בכה והתחנן במשך דקות ארוכות לפני בורא עולם שימציא לו ישועה. רק שנבין שהיה חסר לו הון עתק לצדקה. והנה, סיפר מרן הרב קנייבסקי, כשיצא ר' אריה לוין מהכותל, ניגש אליו לפתע ערבי אלמוני, אשר לא הכיר מעודו, מסר לידו חבילה גדולה העטופה בנייר עיתון וברח אל בין כל האנשים.

ר' אריה לוין היה המום וניסה לתפוס את הערבי, אך הלה נעלם. ר' אריה פתח את החבילה ונדהם לגלות בה את הסכום המדויק שהיה מחלק מידי שנה לנזקקים בפסח. הוא הודה לה' בהתרגשות ובדמעה על הישועה.

חתם מרן הרב קנייבסקי כי מקובל במשפחתנו שאותו ערבי היה אליהו הנביא בעצמו שהתגלה לסבא. ומדוע הוא זכה לגילוי כזה? מפני שאדם שמוסר נפש למען המצוות ולמען הנזקקים, ועושה הכל מעבר ליכולת שלו – הקב"ה רואה את מסירותו עושה עימו ניסים גלויים אף הוא מעבר לרגיל. ('בטאון קול ברמה' / רמת אלחנן)

לקיים את המצוות במסירות נפש, למרות כל הקושי הרב, לטרוח מעבר לרגיל – הדבר מעורר שמחה עצומה והתפעלות בשמיים, וה' יתברך שולח לאותו אדם גילויים מיוחדים וניסים מופלאים.

שיחת מוסר שנאמרה בהיכל ישיבת "חכמה ומוסר" ע"י מורנו ראש הישיבה והכולל.

השיחה נאמרה בהקשר לספר "שערי תשובה".
שער ג פרק: ע"ו.

מספרים על רבי מאיר פייס, הוא היה אדם נכה, פעם נכנס לתוך הבית שלו 'גנב' והוא הצליח להחזיר אותו בתשובה, אני לא מתפלא על זה, אני מבין את זה.

הרבה אנשים לא מבינים את זה, הם רוצים שכל הזמן האישה תתן ללמוד, ושתתן את זה... לפעמים לשוחח איתה אפילו רק עשר דקות אפילו על דברים בעלמא זה נחשב לביטול אצלו, ואינו מבין, שאם הוא לא ישקיע את העשר דקות של הביטול האלה אז היא תגיד לו, "שמע בעלי 'היקר', הילד לא מרגיש טוב, קח אותו בבקשה לקופ"ח...

כשחז"ל מונים את השלושה דברים לגבי 'שמאל דוחה וימין מקרבת', הם מונים שם, את האישה ואת התינוק ואת היצר הרע. האישה מבחינה מסוימת היא כמו תינוק. הילד הרבה פעמים מנדנד, כי הוא מחפש תשומת לב, הרבה פעמים היא מחפשת לקבל את התשומת הלב שלה בצורה מבוגרת, "קח את הילד, עשה לו ככה..."

כי בשבילה זה צחוק, את כל מה שהיא מבקשת ממנו שיעשה, היא עושה בשתי דקות, אבל הרבה פעמים ההנאה שלה היא, שיעריכו את מה שהיא עושה.

לדוגמא, היא מחליפה טיטול לילד בשתי דקות, ולאיש זה יקח הרבה זמן, אחרי כן היא אומרת, "נו, איך היה, עכשיו אתה יודע להעריך שאני מחליפה לשלשה ילדים, עכשיו תדע להאריך".

החשבון שלה הוא, 'תדע מה אני עושה בשבילך, אתה פשוט לא יודע להעריך". ובשעת מעשה כשהוא עוזר לה הוא מתפוצץ ומתרגז, אתה צריך להבין שהיא מחפשת הערכה, יכולת לחסוך לעצמך הרבה זמן ולא להחליף לשלושה תינוקות, אם היית אומר לה מילה של הערכה ובזה היית יוצא ידי חובה ומרויח הרבה זמן!

אבל מה לעשות, אתה קמצן בדיבור... מי תופס את הנקודה הזאת? הרבה פעמים לא תופסים בכלל את המהלכים שבראש שלה. הוא חושב לעצמו, שכנראה היא רוצה להתעצל, לכן היא אומרת לי 'תחליף אתה'. הוא בכלל לא תופס שזה נובע מחמת חוסר תשומת לב.

ובכ"ז שייך שהרבה פעמים היא באפיסת כוחות, היא מסוגלת לעוד, אבל היא רוצה שיעריכו. היא אומרת, 'אתה לא יודע להעריך', לכן אתה צריך לעשות ורק אחרי שתעשה אתה תבין ותעריך!

הרבה פעמים רואים בבירור שהיא לא צריכה עזרה... לדוגמא, היא משאירה את החצילים במחבת והולכת לעשות איזה משהו ואומרת, "הפוך אותם". והוא הרבה פעמים לא מבין כלום מהחיים שלו, לפעמים הוא הופך אותם לפני הזמן ולפעמים אחרי הזמן. אם הוא הופך אותם לפני הזמן, יש לו עוד תקנה, להחזיר בחזרה למחבת, אבל אם הוא הופך אותם אחרי הזמן "אלו ואלו נשרפים"...

הרבה פעמים הוא מוצא אותה עומדת לידו, ונותנת הוראות, את מי להפוך ואת מי לא, לכאורה הרי אין לך זמן, ועמדת במקום אחר? איך הופעת פתאום כאן ליד המחבת ואת נותנת הוראות, אז אולי קחי את את המזלג והפכי אותם בעצמך, וגמרנו.

אבל הרבה פעמים היא עושה לו את זה כי הוא רוצה להראות לו, "ראה איזה 'אפס' אתה, אפילו להפוך את החצילים אתה לא יודע, ואתה מזלזל ביז?" יש להן שכל, הן לא טיפשות, הרבה פעמים הן יודעות להוכיח בחכמה. בגמ' כתוב "תמהני אם יש מישהו שיודע להוכיח בדור הזה". אבל אני חושב שהן יודעות להוכיח בצורה מצוינת...

עז. ויש אזהרות שאין מקצת ההמון שומרים עיקר האזהרות, כמו החבלה וההכאה, שהמכה את חברו עובר בשני לאוין, שנאמר (דברים כה, ג): ארבעים יכנו לא יוסיף - פן יוסיף. ורבים עוברים על הלאוין האלה בהכאת נשותיהם.

כן, אני שמעתי לצערי, שהיו אפילו חרדים שעשו את הדברים האלה...

ואמרו רבותינו זכרונם לברכה (סנהדרין נח ב): כל המרים יד על חברו אף על פי שלא הכהו נקרא רשע, שנאמר (שמות ב, יג): ויאמר לרשע למה תכה רעך. "למה הכית" לא נאמר, אלא "תכה". ואיוב אמר (איוב לא, כא): אם הניפותי על יתום ידי.

ההמשך יובא בעוד שבועיים אי"ה.

בס"ד | מצא את המסתתר

לפרשת	שמיני

מצא 18 מילים בלבד בתפזורת. במאיזן, במארנב ובאלכסון.

מצא מימרה מסתתרת .

פ	ח	צ	כ	ל	פ	ח	צ	ר
ר	ד	ה	מ	כ	ב	ד	פ	ח
ח	פ	ש	א	ת	ח	צ	ר	ש
צ	ה	ר	ש	ע	פ	ד	ח	ל
ר	ה	ו	מ	כ	ב	ד	ו	פ
ל	ר	ו	א	י	נ	ל	ר	ח
ח	פ	י	ו	ד	ע	ו	מ	ל
כ	ב	ו	ד	ב	ל	פ	ח	צ
ר	ש	צ	ל	ח	ת	צ	ל	ח
פ	ח	ו	ט	י	פ	ו	ל	פ
צ	ל	א	פ	ל	א	ב	ז	צ
ה	ת	ח	צ	ה	י	ה	ת	ח
ח	פ	ר	ל	מ	ת	פ	ר	ל
ר	י	ע	ש	פ	ח	ל	צ	נ
נ	ת	נ	ל	ת	ג	פ	ט	ת
פ	פ	ח	י	ע	מ	ח	ל	פ
צ	ל	נ	ת	מ	ש	ר	ת	ח
ל	ח	צ	י	י	ש	ל	פ	צ
א	ת	מ	ו	ת	ח	צ	ר	ת
פ	ת	ל	ח	ה	פ	ו	נ	ת

ענל	איל	משה
שור	תמימם	אהל
פני	בלולה	מונד
שמיני	רישחט	פרה
אלצפן	עלה	חזות
כבד	חלבים	אהרן
תנופה	שניר	חטאת

האם מצאת את המשפט:

כל המכבד את הרשע מכבדו ואין יודע כבוד

מאת: תוספתא מסכת עבודה זרה פרק ו

כוחם של צדיקי אמת

כשיצאו ישראל ממצרים ועברו בים סוף, נאמר: "וירא ישראל את היד הגדולה אשר עשה ה' במצרים, ויירא העם את ה' ויאמינו בה' ובמשה עבדו."

כותב על כך ה'מכילתא' (בא, יד) ואומר: "להודיע שבחן של ישראל שלא אמרו למשה היאך נצא למדבר ואין לנו צדה לדרך, אלא האמינו והלכו אחר משה..." - עם ישראל לא שואל שאלות: לאן הולכים? כמה זמן הולכים? מה יהיה לאכול?... אלא הולך אחר משה, עבד ה' ומאמין בו – על כן, עשה להם ה' ניסים בכל הדרך, ללמד שמי שמאמין בחכמים ובוטח בהם, כאילו בוטח בי, ובודאי שישעו לו ניסים בעבור כן.

לפני כ- 200 שנה חי הגאון הקדוש – ר' אליהו מוילנא, הידוע לכולם בכינוי 'הגאון מוילנא', אשר היה בקיא בכל חדרי תורה, בנגלה ובנסתר, ואף היה רואה דברים שאין העין רגילה לראות.

בכל עת, היה מחפש הגאון מוילנא אדם שיהיה צמוד אליו בכל שעות היום, אשר יוכיח אותו על מעשיו: מה עשה כראוי, במה צריך להשתפר, מה יכל לעשות יותר טוב.

לאחר בדיקות וחיפושים מצא את 'המגיד מדובנא' המפורסם שהיה אף הוא גדול ועצום בתורה ויראה, ולאחר הפצרות ותחינות רבות, הואיל לשמש את הגאון ולהיות לו כמוכיח ומייסר.

"שנא את המשבחים, ואהוב את המוכיחים", כותב רבנו הרא"ש. טבע האדם לאהוב את המשבחים ומפרגנים לו, אך דא עקא, כי דוקא אלו המוכיחים אותו על מעשיו, הם אלו שמיישרים את דרכו.

כך מידי יום, היה יושב 'המגיד מדובנא' עם הגאון מוילנא ומוכיח אותו על מעשיו בעדינות ובנועם, כשכל תוכחה הוא 'מלבישו' בתוך משל, כדרכו בקודש.

הגאון מוילנא, שהיה גדול הדור באותה תקופה, היה מקשיב בשקיקה לדבריו ומשפר את מעשיו כאחד התלמידים. יום אחד, פנה הגאון למגיד' ואמר לו: "איך יודע כמה אני אסיר תודה לך על כך שהינך מיישר אותי לדרך הטובה ומוכיחני על מעשי, אנא אמור לי כיצד אוכל לשלם על כך?."

המגיד מדובנא לא התבלבל, וידע כי ברכה של גדול הדור, הגאון מוילנא שווה כל הון שבעולם, ואמר: "אנא, ברכני רבי..."

נעצור רגע ונבין מהי עוצמתה של ברכה מהגאון מוילנא הקדוש – סיפר מרן הרב חיים קנייבסקי שליט"א, בשם ר' מאיר קרליץ זצ"ל, כי בעיר שלהם הם הכירו יהודי זקן מאד שחי עד גיל 100 שנה, כשכולם יודעים את הסוד שלו.

כשהיה אותו זקן ילד קטן, התגורר הוא בעירו של הגאון מוילנא. יום אחד, בעת אשר שהה בבית הכנסת עם אביו, היה הגאון מוילנא יושב ולומד בבית המדרש עם טלית ותפילין כדרכו בקודש. הגאון מוילנא הסתובב מצד לצד כשהוא שקוע וחושב בלימוד, ואז לפתע ובלא מתכוון דרך הילד הקטן על ציציות הטלית של הגאון. הגאון רצה להמשיך בהליכתו, אלא שנצער מחמת כן.

"ילדי", פנה הגאון הקדוש לילד, "יהי רצון שתחיה מאה שנה, אבל מה אתה רוצה מהציצית שליז?". מיד התבייש אותו ילד והרים את רגלו מעל הציצית, אך דבר אחד גדול זכה הוא – בברכה של הגאון מוילנא, שאמר זאת בדרך אגב: "שתזכה לחיות 100 שנה!!!"

מיד כששמעו זאת הוריו של הילד, האמינו הם באמונה שלימה בדבריהם של חכמים וגדולי הדור, וכבר באותו היום ערכו סעודה גדולה על כך שזכה הבן להתברך שיחיה עד גיל 100!!!

כשהגיע אותו ילד לגיל 98 הוא נתקף בחולי קשה מאד. הוא שכב בבית החולים במצב קשה, כשהרופאים מודיעים כי קצרה ידם מלהושיע, וכי קיצו קרב.

מיד אסף אותו זקן את משפחתו ואמר להם: "בניי, נכדיי ואהוביי, אין לכם מה לחשוש, ומבקש אני מכם בכל לשון של בקשה שלא תוציאו עליי שום כסף לטיפולים או תרופות." "מדוע?", נזעקו הכל, "מפני שיש לי הבטחה גדולה מהגאון מוילנא כשהייתי ילד, שאחיה 100 שנה, לכן, אל דאגה ואל טרחה, למרות דברי הרופאים, אמשיך לחיות."

ואכן, לאחר כמה שעות התייצב מצבו באורח פלאי, כשהרופאים עומדים תמהים ונבוכים, ואותו זקן חזר לביתו.

לאחר שנתיים, בגיל 100 נפטר בשיבה טובה, והכל בזכות אמונת חכמים.

נמשיך במעשה שלנו – המגיד מדובנא שידע את מעלתו העצומה של הגאון מוילנא, גדול הדור ביקש ממנו ברכה כשכר על מעשי תוכחתו. "בסדר, אך איזו ברכה תרצה?", שאלו הגאון. הסכיתו ושמעו מה ביקש המגיד מדובנא:

"רצוני שיהיה לי את היצר הרע שלך, רבנו, על מנת שיהיה לי קל לעבוד את ה' בלי קשיים וצער, וכך אוכל אף לישון רק שעתיים בלבד בלילה, כמוך."

מיד כששמע זאת מהגאון מוילנא, נזעק ממקומו: "חלילה! בקשה כזו לא אתן לך! – את היצר הרע שלי אתה רוצה?... אוי ואבוי היצר הרע שלי בוער כאש, ואם חלילה תרגיש אותו לרגע אחד איני יודע אם תעמוד בו, על כן אני מברך אותך שה' יציל אותך מהיצר הרע שלי הבוער בי כאש, אלא שאני נלחם בו בכל כוחי בכל רגע להכניעו על ידי תורה ומצוות."

זהו ממש דברי חז"ל: "כל הגדול מחבירו – יצרו גדול הימנו", הצדיקים וגדולי הדור התעלו וזיככו עצמם, אך תוך כדי גדל עימם היצר הרע, כשהם מתמודדים עם יצר גדול בהרבה משלנו בכל רגע ובכל שעה, ועם כל זאת הם מתגברים עליו ועושים רצון ה', לכן אמר ה' כי: "צדיק גוזר – וה' מקיים." ('יחי ראובן').

הלכות: דיני העומר

1. נִשׂוּאִין - נָהֲגוּ לְמַעֵט בִּימֵי הָעֹמֶר מִכֵּיוָן שֶׁבְּזְמַן זֶה מֵתוּ עֶשְׂרִים וְאַרְבָּעָה אֶלֶף תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא, וְנִשְׁאַר הָעוֹלָם שָׁמֵם מִתּוֹרָה, עַד שֶׁבָּא רַבִּי עֲקִיבָא אֵצֶל רַבּוֹתֵינוּ שֶׁבַּדָּרוֹם וְלִמֵּד אוֹתָם תּוֹרָה, וְהֵם: רַבִּי מֵאִיר בַּעַל הַנֵּס, רַבִּי יְהוּדָה בְּרַבִּי אֶלְעַאי, רַבִּי יוֹסֵי בֶּן חֲלַפְתָּא, רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי וְרַבִּי אֶלְעָזָר בֶּן שַׁמּוּעַ. וְהֵם הֵם שֶׁהֶעֱמִידוּ אֶת הַתּוֹרָה מֵאוֹתוֹ הַדּוֹר וְהָלְאָה.

2. מִנְהַג בְּנֵי סְפָרַד שֶׁלֹּא אֹשֶׁת אִישָׁה עַד יוֹם ל"ד לָעֹמֶר בַּבֹּקֶר, שֶׁבּוֹ בַּיּוֹם פָּסְקוּ תַּלְמִידֵי רַבִּי עֲקִיבָא לָמוּת. וּמִנְהַג בְּנֵי אַשְׁכְּנַז לְהַתִּיר לְהִנָּשֵׂא מִיּוֹם ל"ג לָעֹמֶר. וְעַל כֹּל פָּנִים, 'תְּנָאֵי הַשִּׁדּוּכִים' [וולוֹז] שֶׁקֹּדֶם הַחֲתֻנָּה, מֻתָּר לַעֲשׂוֹתָם בְּכָל יְמֵי הָעֹמֶר, רַק שֶׁלֹּא יַעֲשׂוּ רִקּוּדִים וּמְחוֹלוֹת, אֶלָּא יָשִׁירוּ בַּפֶּה בִּלְבַד. (רנג, רנח)

3. כְּלֵי גְּנִינָה - כָּכוֹן לְהַחְמִיר שֶׁלֹּא לִשְׁמֹעַ שִׁירִים הַמְלֻוִּים בְּכְלֵי גְּנִינָה, אֲבָל שִׁירָה בְּפֶה מֻתָּר. וּמִכָּל מָקוֹם לִשְׂמְחַת מִצְוָה, כִּבְרִית מִילָה, פִּדְיוֹן הַבֵּן, בַּר מִצְוָה [בַּיּוֹם שֶׁמְּלָאוֹ לוֹ 13 שָׁנָה], סִיּוּם מַסֶּכֶת, מֻתָּר אַף בִּכְלֵי גְּנִינָה מִמַּשׁ. וְלָכֵן מֻתָּר לְאַרְגֵּן תִּהַלּוֹכַת הַכְּנָסַת סֵפֶר תּוֹרָה עִם כְּלֵי זֶמֶר, מִפְּנֵי שֶׁהִיא שִׂמְחָה שֶׁל מִצְוָה. (מגן אברהם, קרן לדוד. רנח)

4. שֶׁהֶחֱיָנוּ - מֻתָּר לְבָרֵךְ 'שֶׁהֶחֱיָנוּ' עַל פְּרִי חָדָשׁ בְּכָל יְמֵי הָעֹמֶר. אֲבָל בְּגֶד חָדָשׁ. שֶׁהַשִּׂמְחָה בּוֹ גְּדוֹלָה יוֹתֵר, טוֹב שֶׁלֹּא לְחַדֵּשׁ מֵרֹאשׁ חֹדֶשׁ אִיָּר. וּכְשֶׁיְּשׁ צֹרֶךְ יְחַדְּשׁוֹ בִּשְׁבָּת. וּלְשִׂמְחַת מִצְוָה כִּבְרִית מִילָה וְכַדּוֹמֶה, מֻתָּר לְחַדֵּשׁ בְּלֹא שׁוּם חֲשָׁשׁ.

5. קְנִיַּת בְּגָדִים - מַעִקַּר הַדִּין אֶפְשָׁר לְקִנּוֹת בְּגָדִים חֲדָשִׁים בִּימֵי הָעֹמֶר, וְכָן מֻתָּר לְהִכָּנֵס לְדִירָה חֲדָשָׁה. וְיֵעָשׂוּ גַּם חֲנֻכַּת הַבַּיִת, שֶׁאֵין זוֹ שִׂמְחָה כְּשִׂמְחַת נִשּׂוּאִין שֶׁנָּהֲגוּ לְהַחְמִיר בָּהּ, רַק שֶׁיָּשִׁירוּ בַּפֶּה בְּלֹא כְּלֵי גְּנִינָה, וְיֹאמְרוּ דִּבְרֵי תּוֹרָה. (רסא).

6. תִּסְפֹּרֶת - נָהֲגוּ שֶׁלֹּא לְהִסְתַּפֵּר עַד יוֹם ל"ד לָעֹמֶר בַּבֹּקֶר, וְלִבְנֵי אַשְׁכְּנַז עַד ל"ג לָעֹמֶר. יֵשׁ לְהִזָּהֵר גַּם בְּגִלּוּחַ הַזָּקָן. וּמִי שֶׁקָּשֶׁה לוֹ לְהַמְתִּין כָּל כָּךְ בְּגִלּוּחַ הַזָּקָן, רַשַּׁאי לְגַלֵּחַ בְּרֹאשׁ חֹדֶשׁ אִיָּר. וּבִמְקוֹם צֹרֶךְ גָּדוֹל, יֵשׁ לְקַל לְהִתְגַּלֵּחַ בְּכָל עֶרֶב שַׁבָּת.

7. מֻתָּר לַצַּבַּי הַבֵּן, לַסַּנְדָּק וְלַמּוֹהֵל לְהִסְתַּפֵּר לִכְבוֹד הַמִּילָה. וְאִם קָשֶׁה לָהֶם לְהִסְתַּפֵּר בְּיוֹם הַמִּילָה, יִסְתַּפְּרוּ יוֹם קֹדֶם. וְאִם הַמִּילָה בְּיוֹם רִאשׁוֹן, יְכוֹלִים לְהִסְתַּפֵּר בְּיוֹם שִׁשִּׁי לִכְבוֹד שַׁבָּת. וּכְמוֹ כֵן מֻתָּר גַּם לַחֲתַן בַּר מִצְוָה וּלְאָבִיו לְהִסְתַּפֵּר. (רסד)

8. נָשִׁים - אֵין הַנָּשִׁים בִּכְלָל אִסּוּר תִּסְפֹּרֶת בָּעֹמֶר כְּלָל וְעִקָּר. (רסא)

9. י"ד בְּאִיָּר - הוּא פֶּסַח שֵׁנִי, וְיַרְבֶּה בְּשִׂמְחָה קָצָת, כִּי קָדוֹשׁ הַיּוֹם. (החיד"א מורה באצבע אות רכב).

10. ל"ג לָעֹמֶר - נוֹהֲגִים לְהַרְבּוֹת בְּשִׂמְחָה בְּל"ג לָעֹמֶר, שֶׁהוּא יוֹם הַהִלּוּלָא שֶׁל רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי זִיעַ"א. וְיֵשׁ נוֹהֲגִים לִלְמֹד בְּחֲבוּרָה אֶת שַׁבְּחֵי רַבִּי שִׁמְעוֹן בַּר יוֹחַאי הַמְסֻדָּרִים בַּשַּׁ"ס וּבַזֹּהַר הַקָּדוֹשׁ, וּמִנְהָג יָפֶה הוּא. (החיד"א מורה באצבע אות רכג, רעג)

בס"ד
מעוניין בהפרסומא שלנו?
קח פסק זמן...
הבוקר/ צהרים/ערב ?
או שפת אינטרנט?
בישיבת 'חכמה ומוסר' שכונת בנה ביתך רח' התאנה 2 רכסים.
בנשיאות הרה"ג אברהם טוויל הכהן שליט"א ראש הישיבה.
לפרטים: הרב נתנאל יהב, טל': 71 24735 - 052.
* שפמנות האיכות מיוצרות רק לרווקים.
בימי שני מדי שבוע מתקיים שיעור מפי ראש הישיבה שליט"א בשעה 19:45 בבית הכנסת הלבן ברח' אברבנאל, בקרית חיים מערבית.
בכל יום שני בשעה 20:15 מתקיים שיעור תורה בביהכנ"ס "צער יעקב" ברח' טרניחובסקי 9, קרית בנימין קרית אתא. ע"י אחד מרבני הישיבה.